

Kommissionens nye meddelelse om "Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur"

Baggrund:

Den 14. november 2017 offentliggjorde Kommissionen meddelelse [COM\(2017\)673](#) om "Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur". Meddelelsen skal ifølge Kommissionen selv betragtes som Kommissionens bidrag til stats- og regeringsledernes debat i forbindelse med det sociale topmøde i Göteborg den 17. november 2017. Her opfordrede Kommissionen stats- og regeringscheferne til at drøfte og tilvejebringe en strategisk orientering om seks af de vigtigste politiske forslag fra Kommissionen.

I meddelelsen opstilles mulige veje fremad (i overensstemmelse med nærhedsprincippet) med henblik på at skabe et europæisk område for uddannelse inden år 2025. Meddelelsen bygger ifølge Kommissionen blandt andet på initiativerne vedrørende New Skills Agenda ([COM\(2016\)381](#)) samt meddelelserne om Investering i Europas Unge ([COM\(2016\)940](#)), Forbedret og Moderniseret Uddannelse ([COM\(2016\) 941](#)), Skoleudvikling og Fremragende Undervisning ([COM\(2017\) 248](#)) og En ny EU-dagsorden for Videregående uddannelse ([COM\(2017\) 247](#)).

Selv begrunder Kommissionen udspillet med, at uddannelse er en del af løsningen på at få flere i anstændig beskæftigelse, imødekomme økonomiens behov for færdigheder og styrke Europas modstandskraft i en situation med hurtige og omfattende forandringer som følge af den teknologiske revolution og globaliseringen. Det er, ifølge Kommissionen, i alle medlemsstaters fælles interesse at udnytte potentialet i uddannelse og kultur fuldt ud som drivkraft for beskæftigelse, social retfærdighed og aktivt medborgerskab.

Kommissionen fremhæver selv henholdsvis rapporten [10 Trends Transforming Education as We Know It](#) samt 2017-udgaven af [Education Training Monitor](#), som centrale baggrundsdokumenter for initiativet.

Kompetencefordeling:

Forslaget er fuldt i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det er primært medlemsstaterne, der har beføjelser inden for uddannelse og kultur på nationalt, regionalt og lokalt plan. EU's beføjelser er begrænset til at fremme samarbejde og støtte og supplere nationale foranstaltninger. EU's indsats omfatter også muligheden for at finansiere programmer (eksempelvis Erasmus+ inden for uddannelse). Siden år 2000 har medlemsstaterne derudover også samarbejdet under "strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet", som fastsætter fælles mål og benchmarks og definerer den strategiske ramme for samarbejdet om uddannelse i EU.

Kendte indholdselementer i meddelelsen med relevans for DLI

Meddelelsen indeholder mange konkrete forslag til initiativer på uddannelsesområdet, som dog ikke alle er nærmere beskrevet i detaljen. Indtil videre er der kun offentliggjort en række faktaark for flere af initiativerne, hvorfor nærværende notat vil have karakter af en forholdsvis overordnet gennemgang af indholdet og en varieret detaljeringsgrad alt efter mængden af, på nuværende tidspunkt, kendt information.

I [pressemeddelelsen](#), som følger Kommissionens meddelelse, fremhæves følgende initiativer med relevans for DLI, som et europæisk område for uddannelse bør omfatte:

1. Reelle muligheder for mobilitet for alle

Dette skal ske ved at få flere deltagere i Erasmus+ og Det Europæiske Solidaritetskorpsets samt ved at skabe et EU-studiekort med en ny, brugervenlig metode til lagring af oplysninger om en persons akademiske resultater.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020?

- Yderligere 2 million personer kan deltage i Erasmus+ frem til 2020 og 100.000 unge kan deltage i Det Europæiske Solidaritetskorpsets frem til 2020.
- Mobiliteten kan udbredes til op til 500.000 elever gennem forenkledede partnerskaber mellem skoler.
- Den langsigtede mobilitet for praktikanter og lærlinge styrkes: 500.000 deltagere, herunder 45.000 langvarige lærlingepladser eller praktikophold (ErasmusPro).
- Administrative procedurer forenkles yderligere for at lette adgangen til stipendier fra Erasmus+.
- Primo 2019 lanceres EU Student eCard: elektronisk identifikation af studerende baseret på deres nationale elektroniske ID. Det vil muliggøre sikker udveksling af data (f.eks. eksamensresultater) og adgang til tjenester (f.eks. kursusmateriale, indskrivningstjenester, onlinebiblioteker) i værtsinstitutioner/værtslande (Kommissionen begynder forberedelsen i 2018).

Andre mulige initiativer frem mod 2025:

- Fordobling af antallet af unge i EU, der deltager i Erasmus+ (fra 3,7 % til 7,5 %), hvilket vil kræve et budget på 29,4 milliarder euro for perioden 2021-2027.
- Et mål om, at 1,5 million unge kommer til at deltage i Det Europæiske Solidaritetskorpsets i og uden for Europa, ville kræve et budget på 6 milliarder euro for perioden 2021-2027.
- Tilskyndelse til mobilitet på studieområder, hvor Europa behøver ekspertise og ambitioner om at være i førersædet på globalt plan, såsom klimaændringer, miljø, ren energi, STE(A)M (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, robotteknologi, digitalisering, dataanalyse og kunstig intelligens).

- Sikring af, at alle mobile studerende har et EU Student eCard for at gøre det lettere for dem at søge ind på skoler eller universiteter i alle EU-lande.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

2. Gensidig anerkendelse af eksamensbeviser

Dette skal ske gennem iværksættelse af en ny "Sorbonne-proces" på grundlag af "Bologna-processen". Processen skal danne grundlag for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for videregående uddannelse og afgangsbeviser for endt skolegang.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- En ny proces, "Sorbonneprocessen", kan indledes med henblik på at foretage politiske og tekniske forberedelser forud for et forslag fra Kommissionen om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser fra videregående uddannelser og skoler og med henblik på at lette grænseoverskridende validering af beviser for erhvervsuddannelse og livslang læring.
- Uddannelsesstopmøde (Bruxelles, 25. januar 2018) samt Bologna-ministerkonference (Paris, maj 2018)
- I maj 2018 offentliggør Kommissionen et forslag om en *henstilling om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for videregående uddannelse og afgangsbeviser for endt skolegang samt studieperioder i udlandet.*
- For at understøtte tiltaget om gensidig anerkendelse, skal der udvikles et sikkert elektronisk system, hvor akademiske eksamensbeviser kan lagres og hentes for at kontrollere deres ægthed.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

3. Større samarbejde om udvikling af læreplaner

Der vil blive fremsat en række henstillinger for at sikre, at uddannelsessystemerne videregiver den viden og de færdigheder og kompetencer, som er afgørende i dagens samfund.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- Januar 2018: Opdatering af nøglekompetencerne i henstillingen om nøglekompetencer for livslang læring: læse- og skrivefærdigheder, sprog, naturvidenskab, teknologi og ingeniørvirksomhed og matema-

tik, digitale færdigheder, personlige og sociale kompetencer, læringskompetencer, medborger- og bæredygtighedskompetencer, iværksætterånd samt kulturel bevidsthed og evner til at udtrykke sig.

- Som en del af henstillingen vil der blive udarbejdet en EU-resultattavle for at vurdere nøglekompetencerne.

Øvrige perspektiver ifølge Kommissionen:

- At gøre læreplaner og uddannelseskurser sammenlignelige på tværs af grænser.
- At fastlægge nye benchmark for grundlæggende færdigheder (højst 10 % af de 15-årige må mangle grundlæggende færdigheder. Det aktuelle benchmark er 15 %).

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

4. Bedre sprogundervisning

Der skal fastsættes et nyt benchmark for at måle, om alle unge europæere, der afslutter en ungdomsuddannelse, har godt kendskab til to sprog ud over deres modersmål senest i 2025.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- I maj 2018 vil der blive vedtaget en henstilling om bedre sprogundervisning i Europa startende i førskoleundervisningen og om fastsættelse af et fælles benchmark for sproglige kompetencer ved afslutningen af sekundæruddannelsens andet trin (modersmålssprog samt to øvrige sprog inden 2025).
- Henstillingen skal også definere det ønskede resultat (f.eks. "selvstændig sprogbruger" for mindst et af de andre sprog) og en regelmæssig overvågning af sprogkompetencer i EU.
- Øget effektivitet i sprogundervisning og -indlæring ved hjælp af systematisk støtte til indførelsen af innovative metoder såsom "tosproget undervisning" og brug af digitale værktøjer.
- Udvikling af et pilotprojekt for tosprogede undervisningsmuligheder i grænseområder og i områder, hvor indbyggerne anvender mere end et sprog (5 millioner euro).

Andre initiativer frem mod 2025:

- Alle nyuddannede sproglærere skal have tilbragt mindst seks måneder med at lære eller undervise i udlandet med støtte fra programmet Erasmus+.
- Inden 2030: Henstilling om bedre sprogindlæring i Europa på baggrund af artikel 165 (TEUF) med et højere benchmark: modersmålssprog samt tre øvrige sprog.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

5. Fremme af livslang læring

Forskellene skal udlignes, og den andel af befolkningen, der deltager i læring gennem hele livet, skal øges for at nå målet på 25 % i 2025.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- I maj 2018 vedtages en henstilling om en europæisk referenceramme for kvalitet i dagtilbudsområdet.
- Medlemsstaterne gennemfører henstillingen om opkvalificeringsforløb fra december 2016 med henblik på at sikre, at voksne har de grundlæggende færdigheder.
- Medlemsstaternes uddannelsesinstitutioner tilskyndes til at deltage mere aktivt i de regioner, der udarbejder specialiserede strategier for at løse specifikke vækst- og beskæftigelsesproblemer, især for at sikre, at de nødvendige færdigheder er tilgængelige i de berørte regioner.
- Kommissionen vil støtte medlemsstaterne ved at udpege eksempler på god praksis og ved at styrke vejledningen, den tekniske bistand og peer learning (gennem den intelligente specialiseringsplatform eller strukturreformtjenesten).

Andre initiativer frem mod 2025:

- Genlancering og opdatering af rammen for europæisk samarbejde om uddannelse ved at styrke livslang læring.
- Hævelse af EU's benchmark for deltagelse i livslang læring til 25 % samt fastsættelse af et mere ambitiøst benchmark for dagtilbudsområdet, hvor 95 % af alle børn deltager.
- Sænkelse af EU's benchmark for personer med dårlige resultater (fra 15 % til 10 %) og skolefrafald (fra 10 % til 5 %)

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

6. Integration af innovation og digital uddannelse

Dette skal ske ved at fremme innovative og digitale uddannelser og udarbejde en ny handlingsplan for digitale uddannelser.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- Januar 2018: Udvikling af en handlingsplan for digital uddannelse med konkrete foranstaltninger.
- Fremme af mediefærdigheder gennem den kommende henstilling om nøglekompetencer for livslang læring (januar 2018)

- Styrkelse af blandet læring gennem en kombination af mobilitet og onlinesamarbejde (eTwinning)
- Styrkelse af koalitionen for digitale færdigheder og job ved at øge antallet af kurser.
- EU's programmeringsuge: Denne aktivitet skal nå ud til flere skoler og unge, og målet er, at mindst 50 % af skolerne skal deltage inden 2020.
- Lancering af "ordningen om digitale muligheder" i 2018, dvs. en voucher-baseret ordning med et budget på 10 millioner euro, som tilbyder praktikophold på tværs af grænserne til studerende og nyuddannede for at udvikle deres digitale færdigheder
- Marie Skłodowska-Curie aktiviteter: skabe øget deltagelse af forskere fra alle medlemsstater.

Andre initiativer frem mod 2025:

- Integration af innovation og digitalisering i alle læringsammenhænge. Personlig digital uddannelse for alle i alle medlemsstater: erhvervelse af færdigheder gennem skræddersyet læring for alle.
- EU-stipendier til masteruddannelserne i computerteknologi: Målet er at øge antallet af specialister inden for cybersikkerhed, big data, kunstig intelligens og maskinlæring; en del af disse stipendier øremærkes til kvinder.
- Gode internetforbindelser på skoler i EU: alle skoler bør have adgang til ultrahurtigt bredbånd.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

7. Støtte til lærere

Antallet af lærere, der deltager i programmet Erasmus+ og i eTwinning-netværket skal øges, og der skal gives vejledning om læreres og skolelederes faglige udvikling.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- Forbedring af eTwinning-netværket ved at få flere lærere og skoler til at deltage i netværket, hvilket vil få antallet af virtuelle udvekslinger inden for EU til at stige – med et mål om at have 600.000 brugere i 2020.
- Opfordre flere medlemsstater til at lade virtuelle udvekslinger indgå som et fast element i skolernes nationale uddannelsespolitik.
- Oprettelse af et online EU-lærerseminar med online kurser inden for eksempelvis anvendelsen af digitale teknologier til at forbedre undervisningskvaliteten samt kurser i nye metoder inden for sprogundervisning.
- Oprettelsen af en pris for Årets EU-lærer, der kunne uddeles for høj kvalitet og innovativ undervisning samt forbilledlige tværnationale samarbejdsaktiviteter. Målet ville være at fremme anerkendelsen af lærerfaget i den europæiske offentlighed.

- Styrkelse på EU-niveau af den sociale dialog om uddannelse med særligt fokus på lærernes karrierer.

Andre initiativer frem mod 2025:

- 1,5 millioner lærere, skoleledere og øvrigt undervisningspersonale, der deltager i udvekslingsprogrammer (Erasmus+) på tværs af Europa for at supplere deres viden, færdigheder og kompetencer.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

8. Etablering af et netværk af europæiske universiteter

Europæiske verdensklasseuniversiteter skal kunne samarbejde uden problemer på tværs af grænserne.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres frem til 2020:

- Etablering af [skolen for europæisk og tværnational forvaltning](#) baseret på et netværk med partnerinstitutioner, såsom Europakollegiet og École nationale d'administration og Hertie School of Governance, med henblik på at uddanne ledere fra offentlige, private og civilsamfundsorganisationer i EU-anliggender.
- Udvikling af flere strategiske partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner.
- Støtte til yderligere 200 Erasmus Mundus-masterprogrammer så det samlede antal tildelte studiestipendier kommer op på 30.000 senest i 2020.
- Øget synlighed og brug af U-Multirank - et redskab der på verdensplan klassificerer universiteter og lærestalter - til at markedsføre EU som et attraktivt område for videregående uddannelse.

Andre initiativer frem mod 2025:

- Etablering af det europæiske universitetsnetværk for at styrke og strukturere samarbejdet mellem videregående uddannelsesinstitutioner (første trin: etablering af universitetsnetværket og fælles gennemførelse af programmer med brug af fjernundervisningsværktøjer, andet trin: oprettelse af joint ventures, tredje trin: etablering af institutioner).
- Tilbud til veletablerede netværk om en europæisk statut, der giver mulighed for grænseoverskridende finansiering fra EU-budgettet og langsigtet bæredygtighed.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

9. Investering i uddannelser

Det europæiske semester skal anvendes til at støtte strukturreformer for at forbedre uddannelsespolitikken, og samtidig skal der anvendes EU-midler og investeringsinstrumenter til at finansiere uddannelse og fastsætte et benchmark for medlemsstaternes investeringer i uddannelse på 5% af BNP.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres:

- I lyset af de stramme offentlige finanser, bør muligheden for at anvende innovative finansieringsformer, f.eks. i form af private investeringer og investeringsinstrumenter, undersøges, hvad angår visse former for uddannelsesudstyr (f.eks. til at sikre høj konnektivitet i skoler) samt ved særlige former for uddannelse (f.eks. til at fremme samarbejde om videregående uddannelser).
- Der findes allerede en række eksempler på projekter, som er blevet finansieret af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer - blandt andet i Portugal, Letland og Finland.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.

10. Bevarelse af kulturarven og fremme en følelse af europæisk identitet og kultur

Dette skal ske ved at udvikle en EU-handlingsplan for kulturarv og forberede en henstilling fra Rådet om fælles værdier, inklusive uddannelser og den europæiske dimension i undervisning.

Hvad kan der ifølge Kommissionen gøres (som er relevant i en DLI-sammenhæng):

- Vedtagelse af en henstilling om fælles værdier, inkluderende uddannelse og den europæiske dimension af undervisningen i januar 2018.
- Lancering af en fornyet ungdomssamarbejdsstrategi, der kan give unge mulighed for at deltage direkte i at fremme europæisk identitet og forme Europas fremtid.

Se Kommissionens [faktaark](#) om emnet for yderligere information.